

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de Lege privind protecția speciilor florei și faunei sălbatice prin
controlul comerțului cu acestea

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul Legii privind protecția speciilor florei și faunei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea este elaborat de către Direcția politici în domeniul conservării naturii și biosecurității, Ministerul Mediului.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul este elaborat în scopul executării acțiunii 77, Anexa A, Capitolul 27, Mediu și schimbări climatice, Clusterul 4, Agenda verde și conectivitatea sustenabilă din Programului Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
<p>Problemele globale legate de conservarea florei și faunei sălbatice sunt de o complexitate ridicată, fiind profund interconectate cu pierderea biodiversității, degradarea ecosistemelor și insecuritatea resurselor naturale. Una dintre amenințările la adresa biodiversității o constituie comerțul ilegal cu specii sălbatice, recunoscut la nivel internațional drept una dintre cele mai profitabile forme de criminalitate organizată transnațională, cu o valoare anuală estimată între 7,8 și 23 miliarde USD, incluzând animale, plante și produse derivate.</p> <p>Această economie subterană este alimentată de cererea constantă pentru plante și animale sălbatice utilizate ca animale de companie exotice, în medicina tradițională, în industria cosmetică și farmaceutică, precum și pentru produse de lux. Impactul comerțului ilegal nu se limitează la speciile rare sau strict protejate. Dimpotrivă, un volum semnificativ al exploatării ilegale vizează specii aparent comune, care nu beneficiază de un regim de protecție strict, însă care sunt supuse unei recoltări nesustenabile, conducând la declinul populațiilor și dispariții locale.</p> <p>Anumite grupuri taxonomice sunt afectate disproporționat. Pangolinii (fig.1) reprezintă exemplul cel mai cunoscut, fiind considerați cele mai traficate mamifere din lume, cu peste un milion de exemplare capturate ilegal în ultimele decenii.</p>

Fig. 1. Pangolin
Alte grupuri, precum unele specii de reptile, păsări de pradă sau primate, sunt intens vizate de rețelele de trafic. Deși fauna este mai vizibilă public, din punct de vedere cantitativ flora este adesea mai sever afectată, în special prin exploatarea ilegală a lemnului tropical, a

plantelor ornamentale rare (orhidee, cactuși, plante suculente) și a plantelor medicinale sălbatice, cu consecințe directe asupra integrității habitatelor și ecosistemelor.

Tabelul 1. Cele mai traficate plante, animale și părți sau produse derivate la nivel mondial, bazat pe date consolidate din rapoarte CITES, UNODC, WWF.

Nr.	Specia / Grupul de specii	Faună / Floră	Tip de trafic	Motivul principal al cererii	Situația de conservare (IUCN / CITES)	Cantitate estimativă traficată
1	Pangolini (8 specii)	Faună	Solzi, carne	Medicină tradițională	VU – CR / CITES I	100000 – 200000 indivizi/an
2	Elefanți africani și asiatici	Faună	Fildeș	Obiecte de lux	EN – CR / CITES I	20000 – 30000 indivizi/an
3	Rinoceri	Faună	Corn	Medicină tradițională	CR / CITES I	400 – 1000 indivizi/an
4	Tigri	Faună	Oase, piele	Medicină tradițională, trofee	EN / CITES I	100 – 200 indivizi/an
5	Papagali (Ara, Cacadu)	Faună	Animale vii	Animale de companie	VU – EN / CITES I–II	1 – 2 milioane indivizi/an
6	Reptile (șerpi, țestoase, șopârle)	Faună	Animale vii, piele	Comerț exotic, modă	Variabil / CITES I–II	3 – 5 milioane indivizi/an
7	Primates (maimuțe, loris)	Faună	Animale vii, carne	Animale de companie	VU – CR / CITES I	100 000 – 300 000 indivizi/an
8	Păsări cântătoare	Faună	Animale vii	Concursuri de cântec	VU / CITES II	1 – 5 milioane indivizi/an
9	Vulturi africani	Faună	Părți ale corpului	Practici spirituale	EN – CR / CITES II	Zeci de mii indivizi/an
10	Pisici sălbatice (leopard, ocelot)	Faună	Blană, trofee	Modă, trofee	VU – EN / CITES I	Mii – zeci de mii indivizi/an
11	Lemn tropical (palisandru, mahon)	Floră	Bușteni, cherestea	Mobilier, construcții	VU – EN / CITES II	Milioane m ³ /an (o mare parte ilegal)
12	Orhidee sălbatice	Floră	Plante vii	Horticultură, colecționari	VU / CITES I–II	Sute de mii – milioane exemplare/an
13	Cactuși rari	Floră	Plante vii	Colecționari	VU / CITES II	Zeci – sute de mii exemplare/an
14	Aloe și plante suculente	Floră	Plante vii, extracte	Cosmetică, medicină	VU / CITES II	Sute de mii exemplare/an
15	Ginseng sălbatic (<i>Panax spp.</i>)	Floră	Rădăcini	Medicină tradițională	EN / CITES II	Zeci de mii kg/an
16	Plante medicinale asiatice și africane	Floră	Rădăcini, scoartă	Medicină tradițională	Variabil / parțial CITES	Mii – zeci de mii tone/an

Traficul ilegal de specii sălbatice este strâns corelat cu rețelele de criminalitate organizată, corupție și spălare de bani. Operațiuni internaționale coordonate, precum Operation Thunder 2025, au demonstrat amploarea fenomenului, prin confiscarea a zeci de mii de animale vii și identificarea a peste o mie de suspecți la nivel global. Totodată, comerțul ilegal a cunoscut o migrare accentuată către mediul online, complicând semnificativ activitatea de monitorizare, identificare și sancționare a încălcărilor.

Cadrul internațional și european aplicabil

La nivel internațional, Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție (CITES, 1975) reprezintă principalul instrument juridic de reglementare a comerțului cu peste 40 000 de specii de animale și plante. Convenția instituie un sistem de anexe și permise, având ca scop asigurarea faptului că comerțul internațional nu amenință supraviețuirea speciilor. Implementarea CITES este susținută prin cooperare cu UNODC, INTERPOL și Organizația Mondială a Vămirilor.

Uniunea Europeană a dezvoltat un cadru normativ avansat, care depășește cerințele minime ale CITES, prin Regulamentul (CE) nr. 338/97, Regulamentul (CE) nr. 865/2006 și Regulamentul (UE) nr. 792/2012, precum și prin strategii și planuri de acțiune dedicate combaterii traficului de specii, inclusiv în mediul online.

Republica Moldova este parte la Convenția CITES prin Legea nr. 1246/2000 și dispune de un cadru normativ fragmentat privind reglementarea importului, exportului și reexportului speciilor din flora și fauna sălbatică care include:

Legea regnului animal nr. 439/1995 și Legea regnului vegetal nr. 239/2007;

Legea nr. 160/2011 privind reglementarea activității de întreprinzător;
Codul contravențional nr. 218/2008, care prevede sancțiuni pentru distrugerea sau colectarea ilegală a speciilor protejate;

Hotărârile Guvernului nr. 866/2018 și nr. 1107/2003 privind formularele-tip și regimul colecțiilor de animale și plante.

Cu toate acestea, cadrul normativ național prezintă lacune semnificative în ceea ce privește comerțul cu specii nereglementate de CITES, precum și comerțul intern cu specii de floră și faună sălbatică, ceea ce creează vulnerabilități majore în sistemul de control și aplicare a legii.

Tabelul 2. Importul de organisme din fauna sălbatică pe anii 2021-2025 în Republica Moldova.

Anul	Denumirea	Cantitatea	Țara de origine	Total	
2025	Fazan (Phasianus colchicus)	10000 buc.	Ungaria	28000	
		18000 buc.	România		
	Leu de mare, (Otaria byronia)	2 buc.	Ucraina	2	
2024	Cerb lopătar(dama dama)	10 buc.	Ucraina	10	
	Zebra (Equus Quaqqa Chapmani)	2 buc.	Ucraina	2	
	Fazan (Phasianus colchicus)	20000 buc.	Ungaria	35000	
		15000 buc.	România		
	Struți (struthio)	50 buc.	România	50	
	Antilopă Blesbok (Damaliscus pygargus phillipsi)	1 buc.	Namibia	1	
	Antilopă Nyala (Tragelaphus angasi)	1 buc.	Namibia	1	
	Antilopă șamur (Hippotragus Niger)	1 buc.	Namibia	1	
	Antilopă săritoare (Antidorcas marsupialis)	1 buc.	Namibia	1	
Antilopă comună (Raphicerus campestris)	1 buc.	Namibia	1		
2023	Fazan (Phasianus colchicus)	23000 buc.	Ungaria	23000	
2022	Jder de Piatră (resturi de blană)	59,92 kg	SUA	59,92	
	Fazan (Phasianus colchicus)	32000 buc.	Ungaria	32000	
	Coadă rândunicii asiatice (Papilio lowi)	320 buc.	Filipine	320	
	Mormonul roșu (Papilio rumanzovia)	320 buc.		320	
	Fluture Luna (Hypolimnas bolina)	200 buc.		200	
	Fluture păunul cu benzi verzi (Papilio palinurus)	180 buc.		180	
	Fluture trandafirul roz (Pachliopta kotzebuea)	170 buc.		170	
	Geacul cu coadă (Graphium agamemnon)	150 buc.		150	
	Regina Africană (Danaus chrisippus)	150 buc.		150	
	Fluture de zmeu de hârtie (Idea Leuconoe)	150 buc.		150	
	Fluture de lămâie (Papilio demoleus)	150 buc.		120	
	Aripile Roșii (Cethosia biblis)	70 buc.		70	
	Fluture tigru (Parthenos sylvia)	70 buc.		70	
	Mormonul comun (Papilio polytes)	70 buc.		70	
	Vârf portocaliu (Hebomia glaucippe)	80 buc.		80	
2021	Jder de Piatră (resturi de blană)	141,88 kg		SUA	141,88 kg
	Derivate din blană și cozi de Samur	35,8 kg		Federația Rusă	35,8 kg
	Fazan (Phasianus colchicus)	30000	Ungaria	30000	
	Graphium agamemnon	300 buc.	Filipine	300	
	Papilio demoleus	300 buc.		300	
	Pachliopta kotzebuea	300 buc.		300	
	Papilio polytes	300 buc.		300	
	Papilio rumanzovia	300 buc.		300	

	Papilio palinurus	180 buc.		180
	Danaus chrysippus	230 buc		230
	Idea leuconoe	180 buc.		180
	Papilio lowi	130 buc.		130
	Hypolimnas bolina	170 buc.		170
	Hebomoia glaucippe	170 buc.		170
	Cethosia biblis	120 buc.		120
	Parthenos sylvia	170 buc.		170
	Attacus lorquini	60 buc.		60

Analiza importurilor în Republica Moldova de faună sălbatică în perioada 2021–2025 indică un comerț aparent moderat ca volum, dar relevant prin diversitatea speciilor implicate și prin riscurile ecologice și de biosecuritate asociate. Importurile de fazani (până la 35 000 exemplare/an), deși declarate ca provenind din unități de creștere controlată, ridică semne de întrebare privind sustenabilitatea pe termen lung a acestor fluxuri cumulative.

Importurile de mamifere sălbatice mari și exotice, chiar dacă limitate numeric, sunt deosebit de sensibile din punct de vedere conservativ, având potențial de impact disproporționat asupra populațiilor de origine. De asemenea, importurile de insecte exotice, în special fluturi tropicali, implică riscuri de declin local al populațiilor naturale și de introducere accidentală a unor specii sau agenți patogeni.

Colectarea și exportul florei sălbatice – presiune ecologică majoră

Tabelul 3. Cotele autorizate de colectare a florei sălbatice pe anul 2025 în Republica Moldova, (kg).

Nr. crt.	Denumirea speciei	Partea colectată	Cantitatea, kg	Locul (zona)	Total, kg
1	Soc negru, (Sambucus nigra L. Flores Sambuci)	flori	20000	Șoldănești;	370200
			8000	Călăraș;	
			10000	Nisporeni;	
			10000	Chișinău;	
			7200	Ungheni;	
			100000	Strășeni Lozova;	
			25000	Soroca;	
			20000	Hănești;	
			29000	Glodeni;	
			25000	Strășeni;	
2	Sunătoare,aeriană (Hypericum perforatum L., Herba Hyperici)	Parte aeriană	100000	Chișinău	98000
			10000	Șoldănești;	
			2000	Chișinău;	
			50000	Strășeni Lozova;	
			6000	Orhei;	
3	Măceș, (Rosa canina L. Fructus Cynosbati)	pseudofructe	30000	Chișinău;	1125000
			100000	Șoldănești;	
			300000	Strășeni, Ialoveni, Călărași	
			600000	Strășeni Lozova;	
			80000	Glodeni;	
4	Leurdă, (Allium ursinum L., Folium Allii ursinii)	frunze	100000	Orhei;	1090000
			100000	Telenesti;	
			110000	Hănești;	
			100000	Călăraș;	
			100000	Nisporeni;	
			80000	Unghenii;	
			10000	Unghenii;	
5	Tei cordat, (Tilia cordata Miller. Flores Tilia cum bracteis, seu sine bracteis)	inflorescențele cu sau fără bractee; frunze	290000	Chișinău;	151250
			300000	Strășeni;	
			9000	Călăraș;	
			10000	Nisporeni;	
			7200	Ungheni;	
			80000	Strășeni Lozova;	
			30000	Strășeni Lozova;	
			1525	Soroca;	

			1525	Soroca;	
			12000	Orhei	
6	Salcâm, (Robinia pseudoacacia L. Flores Acaciae)	flori	4320	Ungheni	4320
7	Păducel monogin, (Crataegus monogyna Jacq., Flores Crataegi)	flori	20000	Strășeni Lozova;	220000
			200000	Strășeni Lozova;	
8	Urzică, (Urtica dioica L., Herba Urticae)	Partea aeriană	60000	Strășeni Lozova;	75000
			15000	Soroca;	
9	Porumbar, (Prunus spinosa L., fructus)	fructe	100000	Strășeni Lozova;	100000
10	Pelin alb, (Artemisia absinthium L., Herba Absinthii)	Parte aeriană	80000	Strășeni Lozova;	80000
11	Cimbru de câmp, (Thymus vulgaris L., Herba Thymi vulgaris)	Partea aeriană	20000	Strășeni Lozova;	20000
12	Coadă calului, (Equisetum arvense L., Herba Equiseti)	Partea aeriană	50000	Strășeni Lozova;	80000
			30000	Chișinău;	
13	Dud alb, (Morus alba L., Folium Mori)	Frunze	20000	Strășeni Lozova;	20000

Datele privind cotele autorizate de colectare pentru anul 2025 evidențiază o presiune ridicată asupra florei spontane din Republica Moldova. Volumele planificate pentru specii precum măceșul (1125 t), leurda (1090 t), socul negru (363 t) și păducelul (220 t) depășesc pragurile compatibile cu o recoltare sustenabilă, mai ales în condițiile concentrării geografice accentuate.

Recoltarea părților aeriene, frunzelor și florilor afectează direct capacitatea de regenerare a plantelor și stabilitatea populațiilor naturale. În cazul leurdei, specie forestieră sensibilă, volumul planificat este incompatibil cu capacitatea de regenerare a ecosistemelor forestiere, deja puternic fragmentate și limitate ca suprafață.

Tabelul 4. Exportul de organisme din flora sălbatică efectuat în anul 2025, (kg).

Denumirea speciei	Partea plantei	Țara importatoare	Total pe țară	Total pe an
Măceș (Sphagnum spp.)	Pseudofructe, kg	Serbia	104000	368840
		Germania	15840	
		Cehia	110000	
		Franța	5000	
		Polonia	80000	
		Macedonia de Nord	10000	
		Bulgaria	44000	
Porumbar, fructe (Prunus spinosa L., fructus)	Fructe, kg	Polonia	10000	10000
Urzică, (Urtica dioica L., Folium Urticae)	Frunze, kg	Polonia	16000	16000
Coadă calului, (Equisetum arvense L., Herba Equiseti)	Partea aeriană, kg	Romania	500	2000
		Germania	1500	
Coadă șoricelului, (Achillea millefolium L. Herba Millefolii)	Partea aeriană, kg	Romania	500	500
Pelin alb, (Artemisia absinthium L., Herba Absinthii)	Partea aeriană, kg	Romania	500	13500
		Cehia	2500	
		Macedonia de Nord	500	
		Bulgaria	10000	
Talpa giștei, (Leonurus cardiaca L., Herba Leonuri)	Partea aeriană, kg	Romania	400	400
Salcâm, (Robinia pseudoacacia L. Flores Acaciae)	Flori, kg	Romania	400	
Mesteacă, (Betula pendula Roth., Folium Betulae)	Frunze, kg	Romania	300	
Potbal, (Tussilago farfara L., Folium Farfarae)	Frunze, kg	Romania	100	
Păducel monogin, (Crataegus monogyna Jacq., Fructus)	Fructe, kg	Polonia	74000	166360
		Letonia	22000	

Crataegi)		Ucraina	22000	
		Cehia	25000	
		Bulgaria	22000	
		Franța	1000	
		Germania	360	
Soc negru, (Sambucus nigra L. Flores Sambuci)	Flori, kg	Franța	5500	86300
		Germania	5800	
		Macedonia de Nord	70000	
		Polonia	2000	
		Cehia	3000	
Tei cordat, (Tilia cordata Miller. Flores)	inflorescențele cu sau fără bractee, kg	Franța	7000	16300
		Cehia	1300	
		Germania	7000	
		Polonia	1000	
Păpădie, (Taraxacum officinale , Herba)	Partea aeriană, kg	Cehia	1000	1000
Leurda, (Taraxacum officinale , Herba)	Frunze, kg	Germania	10000	23900
		Polonia	13400	
		Franța	500	
Cimbru de camp, (Thymus vulgaris L., Herba Thymi Vulgaris)	Partea aeriană, kg	Polonia	3000	3000

Exporturile de plante medicinale și aromatice, dominate de câteva specii-cheie și orientate preponderent către piețele externe, au un caracter cvasi-industrial. Beneficiile economice sunt limitate, în timp ce costurile ecologice sunt suportate integral de ecosistemele naționale. Lipsa unui sistem riguros de trasabilitate și a unor cote fundamentate științific amplifică riscul degradării ireversibile a resurselor genetice vegetale.

Deficiențe normative identificate

Analiza cadrului legislativ național relevă următoarele deficiențe majore:

- * lipsa unui cadru clar, unitar și coerent pentru eliberarea permiselor și certificatelor CITES;
- * alinierea incompletă la legislația și practicile Uniunii Europene;
- * capacitate instituțională insuficient consolidată pentru prevenirea și combaterea traficului ilegal;
- * lipsa reglementării comerțului intern cu specii de floră și faună sălbatică;
- * absența unui regim juridic clar pentru speciile nereglementate de CITES;
- * lipsa cotelor de recoltare fundamentate pe evaluări veritabile științifice;
- * lipsa trasabilității provenienței resurselor biologice;
- * orientarea insuficientă către cultivarea controlată a speciilor intens exploatate.

În acest context, se impune adoptarea unui cadru legislativ distinct și funcțional, care să asigure protecția efectivă a florei și faunei sălbatice, să reglementeze comerțul intern și internațional în conformitate cu standardele CITES și ale Uniunii Europene și să contribuie la conservarea durabilă a biodiversității Republicii Moldova.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul Legii privind protecția speciilor florei și faunei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea are drept obiectiv instituirea unui cadru normativ coerent, modern și aplicabil, care să asigure controlul eficient al comerțului extern și intern cu specii sălbatice, inclusiv în scopul prevenirii traficului ilegal, protejării biodiversității și al respectării obligațiilor internaționale ale Republicii Moldova. Proiectul introduce o procedură clară, detaliată și predictibilă pentru autorizarea activităților de import, export și reexport, conform prevederilor Convenției CITES și reglementărilor europene în vigoare.

Reglementările esențiale ale proiectului includ:

1. Procedură unitară de autorizare CITES

- a) instituirea unei proceduri detaliate de solicitare, evaluare și eliberare a permiselor și certificatelor CITES, inclusiv a termenelor, documentelor justificative și condițiilor de aprobare;

b) stabilirea competențelor și responsabilităților clare ale autorităților implicate în proces (Agenția de Mediu, autorități științifice, vamă, instituții de control sanitar veterinar etc.).

2. Clarificarea terminologiei și definirea conceptelor

a) definirea expresă a noțiunilor esențiale utilizate în domeniu, cum ar fi: „specimen preconvenție”, „expoziție itinerantă”, „efecte personale sau domestice”, „specie strict protejată”, „specie supusă regimului CITES”, etc.;

b) eliminarea ambiguităților terminologice din legislația actuală, pentru a asigura o aplicare unitară și predictibilă.

3. Cerințe și modele standardizate pentru documentele CITES

a) stabilirea cerințelor de formă și conținut pentru permise și certificate, precum și a modelelor standardizate ale acestora;

b) instituirea unui mecanism de validare și de revocare a permiselor în caz de nerespectare a condițiilor autorizării.

4. Trasabilitate, marcaj și evidență

a) introducerea criteriilor și obligațiilor privind marcajul, etichetarea și trasabilitatea exemplarelor, în scopul prevenirii falsificării documentelor și a comerțului ilegal;

b) impunerea unei evidențe obligatorii a tranzacțiilor și a circulației specimenelor, inclusiv pentru entitățile care dețin și comercializează specii sălbatice.

5. Măsuri de control la frontieră și puncte de trecere

a) stabilirea măsurilor de control vamal, precum și a punctelor de trecere autorizate pentru tranzitul speciilor reglementate;

b) introducerea obligației de informare publică și a mecanismelor de colaborare interinstituțională în punctele de trecere a frontierei.

6. Rolul clar al autorităților competente

a) clarificarea rolului Agenției de Mediu ca organ de gestiune CITES, cu atribuții de coordonare, autorizare, control și raportare;

b) consolidarea rolului autorităților științifice (Academia de Științe a Moldovei, Grădina Botanică Națională „Alexandru Ciubotaru”, Institutul de Ecologie și Geografie, Institutul de Zoologie) în evaluarea impactului, în emiterea avizelor și în monitorizarea stării speciilor.

7. Control, monitorizare și raportare

a) stabilirea obligațiilor de control și monitorizare a comerțului cu specii sălbatice, inclusiv prin inspecții, audituri și verificări periodice;

b) instituirea obligației de raportare anuală către Secretariatul CITES și către Ministerul Mediului privind importurile, exporturile, reexporturile și confiscările.

8. Reglementarea exportului și comerțului intern pentru specii neincluse în CITES

a) reglementarea explicită a exportului de floră și faună sălbatică care nu fac parte din Convenția CITES, pentru a elimina lacunele actuale;

b) reglementarea comerțului intern cu specii de floră și faună sălbatică autohtonă, inclusiv prin cerințe de autorizare, trasabilitate și restricții pentru speciile vulnerabile.

Elemente noi și de impact

a) introducerea unui cadru integrat de control al comerțului cu specii sălbatice, cu o abordare unitară pentru toate fluxurile comerciale (internaționale și interne);

b) extinderea reglementării și asupra speciilor neincluse în CITES, dar care prezintă riscuri ecologice și de conservare;

c) consolidarea trasabilității și a monitorizării prin date centralizate și mecanisme de control la frontieră;

d) clarificarea rolurilor instituționale și responsabilităților în domeniul gestionării și protecției speciilor sălbatice.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În elaborarea proiectului Legii privind protecția speciilor florei și faunei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea au fost evaluate mai multe opțiuni alternative de intervenție, având în vedere obiectivele de conservare, conformarea la standardele internaționale și europene, precum și necesitatea de a preveni traficul ilegal și degradarea biodiversității. Opțiunile analizate și motivele pentru respingerea acestora sunt următoarele:

Opțiunea 1 – Menținerea cadrului normativ actual (fără intervenție legislativă)

Descriere: Se păstrează legislația în vigoare, cu modificări minime sau doar prin acte administrative, fără adoptarea unei legi noi.

Motive pentru care nu a fost adoptată:

Lacune legislative persistente: actualul cadru nu acoperă comerțul cu specii neincluse în CITES și nu reglementează suficient comerțul intern, lăsând un vid normativ exploatabil.

Ambiguități procedurale și instituționale: nu există o procedură unitară și clară pentru eliberarea permiselor și certificatelor, ceea ce generează confuzii și practici neuniforme.

Risc crescut de trafic ilegal: lipsa unui mecanism coerent de trasabilitate și control facilitează comerțul ilegal și contrabanda, precum și corupția.

Neconformitate cu standardele UE: Republica Moldova rămâne în continuare în urmă față de cerințele europene, ceea ce poate afecta cooperarea internațională și credibilitatea instituțională.

Riscuri de degradare a biodiversității: presiunile asupra florei și faunei sălbatice, ilustrate de volumele de colectare și export, se mențin necontrolate, cu risc de epuizare a resurselor naturale.

Opțiunea 2 – Reglementarea exclusivă a comerțului internațional (CITES), fără reglementarea comerțului intern și a speciilor neincluse în CITES

Descriere: Se intervine doar pentru armonizarea și clarificarea procedurilor CITES, menținând în continuare nereglamentate fluxurile interne și cele cu specii neincluse în Convenție.

Motive pentru care nu a fost adoptată:

Persistența vidului normativ intern: comerțul intern cu specii autohtone rămâne necontrolat, ceea ce permite exploatarea nesustenabilă și ne raportarea volumelor reale.

Evitarea controlului prin segmentarea reglementării: traficanții pot evita restricțiile internaționale prin disimularea tranzacțiilor în comerțul intern sau prin folosirea speciilor neincluse în CITES ca „paravan”.

Lipsa unei abordări integrate: controlul doar al comerțului internațional nu abordează cauzele reale ale presiunii asupra resurselor naturale, care sunt, în multe cazuri, de natură internă.

Riscuri de conservare nerezolvate: volumul masiv de colectare din flora spontană (măceș, leurdă, soc etc.) ar rămâne fără limite și fără trasabilitate, în continuare generând degradare ecologică.

Opțiunea 3 – Adoptarea unei legislații care să se concentreze exclusiv pe sancțiuni și măsuri represive, fără consolidarea procedurilor de autorizare și trasabilitate

Descriere:

Se păstrează un cadru de control minim, iar accentul este pus pe înăsprirea sancțiunilor pentru încălcări, fără dezvoltarea unui sistem operațional de autorizare, evidență și trasabilitate.

Motive pentru care nu a fost adoptată:

Eficiență redusă: sancțiunile severe, fără un sistem eficient de monitorizare și trasabilitate, nu pot preveni comerțul ilegal, ci doar îl sancționează post-factum.

Capacitate limitată de aplicare: în absența unor proceduri clare și a unei baze de date centralizate, activitatea de control rămâne dificilă și fragmentată.

Risc de corupție și impunitate: un sistem bazat doar pe sancțiuni, fără transparență și trasabilitate, crește vulnerabilitatea la abuzuri și la practici nelegale.

Lipsa abordării preventive: nu sunt identificate și gestionate riscurile înainte ca speciile să fie exportate sau comercializate, iar presiunea asupra biodiversității continuă.

Opțiunea 4 – Introducerea unor măsuri voluntare de auto-reglementare pentru operatorii economici (coduri de conduită, certificări voluntare)

Descriere:

Se promovează instrumente voluntare (coduri de conduită, certificări, parteneriate public-privat), fără obligativitate legală.

Motive pentru care nu a fost adoptată:

Eficiență incertă: instrumentele voluntare nu pot garanta respectarea regulilor, în special în contextul pieței negre și al profitabilității ridicate.

Lipsa controlului și a sancțiunilor: fără obligații legale și mecanisme de verificare, instrumentele voluntare nu pot preveni comerțul ilegal.

Risc de „prezentare eronată a conformității ecologice”: fără un cadru obligatoriu, unii operatori pot pretinde conformitate fără a respecta real standardele de conservare și trasabilitate.

Concluzie privind alegerea opțiunii propuse

Analiza opțiunilor alternative demonstrează că doar adoptarea unei legi noi, integrale și coerente poate asigura o protecție reală a speciilor florei și faunei sălbatice, prin:

- stabilirea unui sistem unitar de autorizare și trasabilitate,
- reglementarea atât a comerțului internațional, cât și a celui intern,
- acoperirea speciilor neincluse în CITES,
- consolidarea mecanismelor de control și monitorizare,
- armonizarea legislației naționale cu standardele UE și CITES,
- prevenirea traficului ilegal prin măsuri preventive și operative.

Această opțiune asigură un echilibru între necesitatea de conservare a biodiversității și posibilitatea dezvoltării unor activități economice licite, printr-un cadru legal clar, aplicabil și integrat.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea prezentei legi nu generează impacturi structurale și instituționale asupra sistemului administrației publice, precum și nu solicită întreprinderea unor acțiuni de reformă structurală sau instituțională.

Se îmbunătățește claritatea procedurilor pentru autoritățile implicate, reducând incertitudinea și riscul interpretării eronate. Inclusiv, va fi o coordonare mai bună interinstituțională, în special între Agenția de Mediu, Agenția pentru Siguranța Alimentelor, Inspectoratul pentru Protecția Mediului și Serviciul Vamal.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea nu presupune cheltuieli suplimentare din bugetul de stat. Taxele percepute pentru permise/certIFICATE vor contribui la autofinanțarea activităților.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Evaluarea impactului asupra sectorului privat trebuie analizat în mod realist și contextualizat în raport cu situația existentă. Comerțul cu specii de floră și faună sălbatică nu constituie un domeniu emergent, ci un sector deja funcțional în Republica Moldova, manifestat prin activități constante de import, export și reexport, precum și prin valorificarea internă a resurselor biologice. În mod corespunzător, permisele și certificatele sunt deja eliberate în baza obligațiilor asumate prin CITES și în temeiul cadrului normativ național în vigoare.

În consecință, proiectul de lege nu instituie o activitate economică nouă și nu creează o categorie suplimentară de reglementare, ci consolidează și uniformizează un domeniu deja operațional, asigurând coerența sa cu standardele europene, consacrate inclusiv prin Regulamentul (CE) nr. 338/97.

Astfel, datele aferente perioadei 2021–2025 confirmă caracterul constant și structurat al activităților comerciale. În domeniul faunei sălbatice, importurile de fazan (*Phasianus colchicus*) au variat între 23 000 și 35 000 exemplare anual, atingând 35 000 exemplare în anul 2024 și 28 000 în anul 2025. De asemenea, au fost importate cantități semnificative de produse derivate din mamifere (de exemplu, 141,88 kg de blană de jder în 2021 și 59,92 kg în 2022), precum și sute de exemplare de insecte exotice anual în perioada 2021–2022. Au existat, totodată, importuri de mamifere mari exotice, precum cerb lopătar sau diverse specii de antilope. Aceste fluxuri comerciale atestă existența unor operatori economici activi în domeniul creșterii, distribuției și comercializării speciilor sălbatice, integrați deja în circuite comerciale transfrontaliere.

În ceea ce privește flora sălbatică, cotele autorizate pentru anul 2025 indică volume consistente: 1 125 000 kg pentru *Rosa canina*, 1 090 000 kg pentru *Allium ursinum*, 370 200 kg pentru *Sambucus nigra*, 220 000 kg pentru *Crataegus monogyna* și 98 000 kg pentru *Hypericum perforatum*. Exporturile din același an confirmă caracterul sistematic al activității economice: 368 840 kg de măceș, 166 360 kg de păducel, 86 300 kg de soc negru și 23 900 kg de leurdă. În total, doar pentru principalele specii analizate, volumul exportat depășește 650 000 kg anual, ceea ce demonstrează existența unui sector economic consolidat, orientat în mod preponderent către piețele externe.

Întrucât mecanismul de autorizare funcționează deja, proiectul nu introduce taxe fundamentale noi și nu impune o procedură radical diferită de cea existentă. El nu restrânge activitățile legale autorizate, dar urmărește:

- standardizarea și clarificarea procedurilor;
- consolidarea trasabilității și a evidenței;
- definirea competențelor instituționale într-o manieră lipsită de ambiguități;
- sporirea predictibilității administrative.

Prin aceste măsuri, operatorii economici sunt protejați împotriva concurenței neloiale și a riscurilor reputaționale. În absența unui cadru coerent, mediul de afaceri poate fi expus blocajelor logistice, refuzului documentelor în punctele vamale externe sau restricțiilor comerciale. Armonizarea explicită cu standardele europene reduce aceste vulnerabilități și consolidează accesul la piața Uniunii Europene.

Costurile pentru sectorul privat rămân limitate și proporționale cu volumul activității comerciale: taxe pentru permise și certificate (deja existente), obligații de evidență și raportare, precum și eventuale ajustări privind marcajul și trasabilitatea. Acestea pot fi integrate în structura prețului final al produselor, în special în cazul exporturilor orientate către piețe reglementate.

Pe termen mediu și lung, beneficiile economice sunt substanțiale: stabilitatea resursei biologice, continuitatea activităților comerciale, diminuarea economiei informale și creșterea valorii comerciale prin certificarea provenienței legale.

Datele analizate indică: peste 1 milion kg anual colectate pentru anumite specii vegetale, sute de mii kg export anual și zeci de mii de exemplare de faună importate anual. Prin urmare, proiectul nu vizează un sector marginal, ci consolidează un segment economic deja activ și relevant. Impactul asupra sectorului privat este unul de profesionalizare și stabilizare a pieței, fără a genera bariere disproporționate sau costuri excesive.

În concluzie, proiectul asigură continuitatea activităților economice existente, le integrează într-un cadru normativ coerent și compatibil cu standardele internaționale și europene și creează premisele unei dezvoltări durabile, în care utilizarea resurselor biologice devine previzibilă, responsabilă și competitivă.

4.4. Impactul social

1. Responsabilizarea cetățenilor și protecția călătorilor

Proiectul instituie reguli clare privind transportul obiectelor personale care conțin specii protejate, reducând riscul ca cetățenii să fie sancționați neintenționat la trecerea frontierei. În acest sens, Serviciul Vamal și Agenția de Mediu au obligația de a asigura informarea publicului prin afișarea de panouri informative la posturile de trecere a frontierei și prin publicarea informațiilor relevante pe site web oficiale.

Totodată, sunt stabilite limite precise pentru transportul unor obiecte personale, precum cantități reduse de caviar, suveniruri sau alte produse derivate, care pot fi introduse sau scoase din țară fără proceduri complexe de autorizare. Pentru deținătorii de animale de companie exotice sau de instrumente muzicale confecționate din materiale provenite de la specii protejate, proiectul oferă un cadru legal predictibil, prin introducerea certificatelor de proprietate valabile pentru călătoriile internaționale repetate, pe o perioadă de până la trei ani.

2. Reglementarea și profesionalizarea comerțului intern

Proiectul produce un impact social asupra modului de valorificare economică a resurselor naturale. Comercializarea plantelor și animalelor sălbatice pe piața internă este permisă persoanelor juridice autorizate. Această măsură contribuie la îmbunătățirea trasabilității și la combaterea pieței negre. În același timp, persoanele juridice autorizate au obligația de a sprijini organizarea și instruirea asociațiilor locale de recoltatori, ceea ce conduce la o mai bună organizare a muncii și la dezvoltarea durabilă a zonelor rurale. Proiectul menține dreptul cetățenilor de a colecta plante și animale sălbatice pentru consum personal, fără scop comercial, fără a fi necesară obținerea unei autorizații, asigurând astfel protejarea tradițiilor locale.

3. Transparență și acces la informație

Proiectul consolidează încrederea publicului în instituțiile statului prin sporirea transparenței. Agenția de Mediu va gestiona liste publice privind cererile și actele eliberate, cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal. De asemenea, publicarea rapoartelor anuale referitoare la importul, exportul și reexportul speciilor sălbatice va permite societății civile și mediului academic să monitorizeze presiunea exercitată asupra biodiversității naționale.

4. Facilitarea activităților științifice și culturale

Legea simplifică procedurile pentru instituțiile care gestionează patrimoniul natural și cultural al țării. Muzeele, grădinile botanice, instituțiile de cercetare și cercetătorii înregistrați beneficiază de proceduri simplificate pentru schimburi necomerciale, împrumuturi și donații de eșantioane biologice, ierbarii sau specimene muzeale.

Totodată, muzicienii care dețin instrumente realizate din materiale provenite de la specii protejate pot obține certificate care să le permită participarea la evenimente și concerte internaționale, fără riscul confiscării sau sechestrării instrumentelor.

Astfel, Implementarea proiectului de lege are un impact social pozitiv și de durată, prin consolidarea protecției biodiversității și întărirea statului de drept în domeniul protecției mediului. Conservarea speciilor de floră și faună sălbatică contribuie direct la menținerea echilibrului ecosistemelor și la îmbunătățirea calității vieții populației, prin protejarea serviciilor ecosistemice esențiale.

Prin proceduri clare, trasabilitate sporită și control eficient, proiectul sprijină combaterea criminalității organizate și a comerțului ilegal, reducând riscurile sociale asociate acestui fenomen. În același timp, cadrul legal transparent și predictibil favorizează actorii economici onești, previne concurența neloială și promovează utilizarea durabilă a resurselor biologice.

Proiectul contribuie la creșterea gradului de informare și conștientizare publică, stimulează responsabilitatea civică și respectul față de natură și nu generează riscuri sociale sau efecte negative asupra categoriilor vulnerabile. În ansamblu, acesta susține alinierea Republicii Moldova la standardele europene și internaționale în domeniul conservării biodiversității și al dezvoltării durabile. Totodată, proiectul nu determină riscuri sociale sau efecte negative asupra categoriilor vulnerabile.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Prezentul proiect de Lege nu aduce atingere cerințelor prevăzute în Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Conformitate legislativă: Proiectul stipulează în mod explicit că gestionarea listelor de cereri și a actelor eliberate se va face cu respectarea prevederilor Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Transparență vs. Confidențialitate: Deși Agenția de Mediu are obligația de a asigura accesul publicului la listele de acte permissive, acest acces este condiționat de normele de protecție a datelor personale, evitându-se publicarea informațiilor care ar putea identifica direct persoanele fizice fără temei legal.

Securitatea informațiilor: Agenția de Mediu este obligată să adopte măsuri tehnice și organizatorice pentru a proteja caracterul confidențial al informațiilor primite în cadrul procedurilor de import, export sau reexport.

Arhivarea datelor: Arhiva rapoartelor și bazele de date privind tranzacțiile și încălcările raportate sunt supuse regimului de protecție a datelor, asigurând că istoricul comercial al unui individ nu este utilizat abuziv.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul de lege are un impact neutru din perspectiva echității și egalității de gen, neexistând prevederi care să favorizeze sau să dezavantajeze o persoană în funcție de sex.

Acces egal la proceduri: Toate normele privind solicitarea și obținerea permiselor/certificatelor CITES se aplică nediferențiat tuturor persoanelor fizice și juridice, indiferent de gen.

Neutralitatea terminologică: Limbajul utilizat în proiect este unul neutru, referindu-se la „solicitant”, „importator”, „titular” sau „proprietar”, fără a crea bariere de gen în accesarea resurselor biologice sau în desfășurarea activităților comerciale.

Oportunități economice: Prevederile privind sprijinirea formării asociațiilor locale de recoltatori și instruirea acestora oferă oportunități egale de profesionalizare atât pentru femei, cât și pentru bărbați, în special în zonele rurale unde colectarea plantelor medicinale sau fructelor de pădure poate reprezenta o sursă importantă de venit.

Digitalizarea serviciilor: Utilizarea Sistemului Informațional Automatizat (SIA GEAP) pentru depunerea cererilor online elimină necesitatea deplasărilor fizice, facilitând accesul egal la serviciile publice pentru persoanele cu responsabilități de îngrijire (care, statistic, sunt mai des femei).

În concluzie, proiectul este conform cadrului legal național privind protecția datelor cu caracter personal și nu introduce elemente discriminatorii, asigurând un cadru de reglementare echitabil pentru toți cetățenii. Proiectul de lege nu produce efecte diferențiate asupra femeilor, bărbaților sau minorităților de gen și nu afectează măsurile existente de prevenire a discriminării și de promovare a egalității de șanse în toate domeniile vieții sociale. Totodată, accesul la procedurile de autorizare este garantat în mod nediscriminatoriu și echitabil pentru toți solicitanții, indiferent de gen, statut social sau localitate.

4.5. Impactul asupra mediului

Adoptarea prezentului proiect de Lege va avea un impact pozitiv asupra protecției mediului și a conservării biodiversității, contribuind la implementarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova.

În primul rând, proiectul consolidează protecția speciilor de floră și faună sălbatică, prin reglementarea strictă a importului, exportului și reexportului acestora, în conformitate cu prevederile Convenției CITES și ale legislației Uniunii Europene. Prin instituirea unor proceduri clare de autorizare, trasabilitate și control, se reduce presiunea exercitată asupra populațiilor naturale și se previne exploatarea excesivă a speciilor vulnerabile sau periclitare.

În al doilea rând, proiectul contribuie la combaterea traficului ilegal de specii sălbatice, unul dintre factorii majori ai pierderii biodiversității la nivel global. Limitarea comerțului ilicit și îmbunătățirea mecanismelor de monitorizare și raportare conduc la diminuarea braconajului și a recoltării ilegale, favorizând refacerea populațiilor naturale și menținerea echilibrului ecosistemelor.

Totodată, proiectul are un impact pozitiv asupra protecției habitatelor naturale, întrucât reducerea exploatarei ilegale a plantelor și animalelor sălbatice contribuie la prevenirea degradării ecosistemelor, a fragmentării habitatelor și a pierderii serviciilor ecosistemice, precum fertilitatea solului, calitatea apei și polenizarea.

Prin introducerea măsurilor de control privind importul speciilor alogene și invazive, proiectul sprijină prevenirea riscurilor ecologice asociate introducerii necontrolate a acestora, care pot afecta flora și fauna autohtonă și stabilitatea ecosistemelor locale.

În ansamblu, proiectul promovează o abordare preventivă și durabilă în protecția mediului, aliniind Republica Moldova la standardele europene și internaționale în domeniul conservării biodiversității și contribuind la atingerea obiectivelor naționale și globale privind protecția mediului și adaptarea la schimbările climatice.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Pe lângă impactul social și de mediu, prezentul proiect de lege generează o serie de efecte pozitive suplimentare, relevante pentru buna guvernare, dezvoltarea durabilă și îndeplinirea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova.

Impact instituțional și administrativ. Proiectul contribuie la consolidarea capacității instituționale a autorităților implicate (Agenția de Mediu, Serviciul Vamal, autoritățile științifice), prin clarificarea atribuțiilor, responsabilităților și mecanismelor de cooperare interinstituțională. Introducerea procedurilor standardizate și a unei baze de date centralizate va eficientiza activitatea administrativă, va reduce riscul erorilor și va facilita schimbul de informații la nivel național și internațional.

Impact asupra statului de drept și a combaterii corupției. Prin reguli clare, trasabilitate și transparență sporită în procesul de autorizare, proiectul reduce spațiul pentru interpretări arbitrare și practici neuniforme, contribuind la prevenirea actelor de corupție și la întărirea încrederii publice în instituțiile statului.

Impact economic indirect. Deși proiectul nu urmărește un impact economic direct, acesta creează premisele dezvoltării unei economii verzi și sustenabile, prin sprijinirea activităților legale și responsabile în domeniul utilizării resurselor biologice. Agenții economici care respectă cadrul legal vor beneficia de un mediu concurențial echitabil, iar comerțul legal cu specii sălbatice va putea fi mai bine valorificat în condiții de durabilitate.

Impact asupra sănătății publice și siguranței biologice. Reglementarea strictă a importului și transportului de specii sălbatice contribuie la reducerea riscurilor asociate transmiterii bolilor, introducerii de agenți patogeni sau specii invazive, având un efect preventiv asupra sănătății publice și securității biologice.

Impact internațional și de imagine. Adoptarea proiectului va consolida poziția Republicii Moldova ca stat responsabil în cadrul Convenției CITES și va îmbunătăți cooperarea cu organisme internaționale și partenerii externi. Totodată, proiectul reprezintă un pas important în procesul de aliniere la acquis-ul Uniunii Europene, contribuind la credibilitatea și vizibilitatea țării pe plan internațional.

În concluzie, proiectul de lege produce efecte pozitive multidimensionale, depășind sfera strictă a protecției mediului și contribuind la consolidarea instituțională, la buna guvernare, la siguranța publică și la dezvoltarea durabilă a Republicii Moldova

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Prezenta Lege transpune:

Regulamentul (CE) Nr. 338/97 al Consiliului din 9 decembrie 1996 privind protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 061 din 3 martie 1997, p.1, CELEX: 01997R0338.

Regulamentul (CE) Nr. 865/2006 al Comisiei din 4 mai 2006 de stabilire a normelor de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 338/97 al Consiliului privind protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2025/130 al Comisiei din 28 ianuarie 2025 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 865/2006 în ceea ce privește evoluțiile din cadrul Convenției privind comerțul internațional cu specii ale faunei și florei sălbatice pe cale de dispariție și posibilitatea eliberării retroactive de permise, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 166 din 19 iunie 2006, p.1, CELEX: 02006R0865.

Regulamentul de punere în aplicare (UE) Nr. 792/2012 al Comisiei din 23 august 2012 de stabilire a modelelor pentru permisele, certificatele și alte documente prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 338/97 al Consiliului privind protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 865/2006 al Comisiei, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/132 al Comisiei din 28 ianuarie 2025, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 242 din 7 septembrie 2012, p.13, CELEX: 02012R0792.

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Pentru a evidenția gradul de compatibilitate al proiectului de Lege cu legislația Uniunii Europene, au fost elaborate tabelele de concordanță pentru fiecare act european transpus.

În conformitate cu articolul 35 din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, proiectul urmează să fie supus expertizei de compatibilitate de către Centrul de Armonizare a Legislației.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Modificarea și completarea actelor normative subordonate pentru a elimina suprapunerile și lacunele existente. Revizuirea Codului contravențional și, după caz, a legislației penale, pentru alinierea sancțiunilor la cerințele UE privind caracterul eficient, proporțional și disuasiv și includerea explicită a încălcărilor legate de procedurile CITES, raportare, trasabilitate și utilizare neautorizată a permiselor. Adoptarea măsurilor normative care să permită instruirea continuă a personalului autorităților competente, elaborarea ghidurilor metodologice și procedurale pentru aplicarea unitară a legislației;

În ansamblu, aceste măsuri normative sunt esențiale pentru asigurarea unei transpuneri coerente, complete și funcționale a acquis-ului UE, pentru creșterea eficienței aplicării legislației și pentru integrarea Republicii Moldova în sistemul european de protecție a biodiversității.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul consultării publice, în data de 12.12.2025 a fost plasat pe pagina Particip.gov.md anunțul privind inițierea elaborării proiectului https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15696

7. Concluziile expertizelor

Conform art. 36 din Legea 100/2017 cu privire la actele normative Proiectul va fi supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție. Obiecțiile vor fi luate în considerare la definitivarea proiectului.

Conform art. 37 din legea nr.100/2017 cu privire la actele normative Proiectul va fi supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției. Obiecțiile vor fi luate în considerare la definitivarea proiectului.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Modul de încorporare a actului în cadrul normativ național existent se realizează printr-un proces sistematic de armonizare juridică, integrare instituțională și corelare funcțională cu ansamblul reglementărilor deja în vigoare, astfel noul act normativ se inserează coerent în arhitectura legislativă a statului, fără a genera suprapuneri, lacune sau contradicții normative.

În primul rând, actul este fundamentat pe principiile și dispozițiile Constituției, precum și pe cadrul general al legislației de mediu, al protecției biodiversității și al regimului juridic al comerțului în raport cu reglementările-cadru existente. Prin aceasta, el detaliază și operationalizează norme generale deja consacrate, completându-le cu mecanisme specifice de aplicare în domeniul protecției speciilor de floră și faună sălbatică prin controlul comerțului.

În al doilea rând, încorporarea se realizează prin corelarea expresă a noilor dispoziții cu actele normative naționale relevante, inclusiv cu legislația privind protecția mediului, regimul vamal, controlul de stat, sancționarea contravențională și penală, precum și cu reglementările privind activitatea autorităților publice centrale. Această corelare asigură continuitatea normativă și clarifică raporturile de competență între instituțiile implicate, evitând paralelismele instituționale și conflictele de atribuții.

Un element esențial al integrării îl constituie transpunerea fidelă și explicită a obligațiilor internaționale asumate de stat, în special a celor derivate din Convenția CITES și din actele Uniunii Europene aplicabile în materie. Actul național preia terminologia, conceptele și mecanismele de reglementare consacrate la nivel internațional, adaptându-le contextului juridic intern, ceea ce facilitează aplicarea unitară și previzibilă a normelor, precum și cooperarea transfrontalieră între autoritățile competente.

Totodată, actul este integrat în sistemul normativ existent prin instituirea unor norme de trimitere și prin stabilirea relației sale cu legislația secundară, care urmează a fi elaborată sau actualizată în vederea punerii în aplicare. Astfel, legea funcționează ca un pilon normativ central, în jurul căruia se structurează regulamente, proceduri și instrucțiuni tehnice, asigurând flexibilitatea necesară adaptării la evoluțiile științifice, ecologice și instituționale.

În ansamblu, modul de încorporare a actului în cadrul normativ național existent reflectă o abordare integrată și evolutivă a reglementării, caracterizată prin coerență juridică, compatibilitate internațională și eficiență instituțională, contribuind la consolidarea statului de drept și la protecția durabilă a patrimoniului natural.

Totodată, implementarea legii privind protecția speciilor florei și faunei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea necesită modificarea următoarelor acte normative.

1. La data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană: preambulul; noțiunile: „autoritate științifică”, „convenție, exemplar”, „material parental de cultură”, „notificarea de import”, „specimenul preconvenție”; art. 2 alin. (2); art. 3, art. (6) alin. (2) lit. d), alin. (3) și (4); art. 8 alin. (4) și (5); art. 9-73; art. 83 alin. (2), se abrogă.

2. La data intrării în vigoare a prezentei legi se modifică unele acte normative, conform anexei nr.14.

Anexa nr. 14

Modificarea unor acte normative

1. Art. 17 alin. (5), (6); art. 19; art. 26; art. 40 lit. k) din Legea regnului animal nr. 439/1995, (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 62-63 art. 688), cu modificările ulterioare, se abrogă.

2. Legea regnului vegetal nr. 239/2007, (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 40-41 art. 114), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

în clauza de armonizare textul „și a Regulamentului (CE) nr. 338/97 al Consiliului din 9 decembrie 1996 privind protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 61 din 3 martie 1997”, se exclude;

noțiunile: „autoritate științifică CITES” și „organ de gestiune CITES”; art. 15 alin.(4) și (5); art. 21; art. 27, se abrogă.

3. Art. 3 din Legea 1246/2000 pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție (CITES), va avea următorul cuprins:

„Art. 3 Academia de Științe a Moldovei, Grădina Botanică Națională „Alexandru Ciubotaru” al Universității de Stat din Moldova, Institutul de Ecologie și Geografie al Universității de Stat din Moldova și Institutul de Zoologie al Universității de Stat din Moldova se desemnează, în conformitate cu dispozițiile art. IX alin.1 lit. b) din convenție, în calitate de autorități științifice.”

4. Codul Contravențional nr. 218/2008, (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 78-84 art. 100), cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:

Articolul 128¹. Încălcarea prevederilor utilizării capcanelor cu pedală și introducerea pe piață a blănurilor și al produselor prelucrate de la animalele sălbatice capturate cu capcana cu pedală.

(1) Utilizarea capcanelor cu pedală ca dispozitiv de vânatoare conceput pentru a imobiliza sau captura un animal se sancționează cu amendă de la 80 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 300 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Punerea în libera circulație (import) a blănurilor prelucrate de la următoarele specii de animale sălbatice provenite din țări care folosesc capcanele cu pedală: Castor (*Castor canadensis*), Lutră canadiană Vidra canadiană (*Lutra canadensis*), Coiot (*Canis latrans*), Lup (*Canis lupus*), Râs canadian (*Lynx canadensis*), Râs din America de Nord Râsul roșu (*Felis rufus*), Zibelină (*Martes zibellina*), Ursulețul spălător (*Procyon lotor*), Bizam (*Ondatra zibethicus*), Jder din Pennant (*Martes pennanti*), Bursuc (*Taxidea taxus*), Jder (*Martes americana*), Hermelină (*Mustela erminea*) se sancționează cu amendă de la 80 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 300 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 128². Încălcarea cerințelor la importul produselor derivate din focă.

Introducerea pe piață a produselor derivate din focă, obținute în urma efectuării vânătorii în scop comercial se sancționează cu amendă de la 80 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 300 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 138¹. Încălcarea regulilor de întreținere a animalelor în grădinile zoologice.

(1) Distrugerea sau deteriorarea infrastructurii grădinii zoologice care afectează viața animalelor din colecție se sancționează cu amendă de la 80 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Sustragerea din grădinile zoologice de animale vii, pui, embrioni, ouă, icre sau alte produse biologice destinate reproducerii se sancționează cu amendă de la 80 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Eliberarea neautorizată a animalelor din grădinile zoologice se sancționează cu amendă de la 50 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la

300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Transportarea neautorizată de animale vii sau de material reproductiv în/din grădini zoologice se sancționează cu amendă de la 50 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Vânzarea de animale vii din colecție sau material reproductiv către persoane fizice sau juridice neautorizate se sancționează cu amendă de la 80 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 300 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Organizarea de activități competitive de tipul luptelor de animale sălbatice, atât în incinta grădinii zoologice, cât și în afara acesteia se sancționează cu amendă de la 150 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 600 la 1000 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(7) Refuzul grădinilor zoologice neautorizate sau închise un urma retragerii autorizației de mediu de a înstrăina animalele întreținute se sancționează cu amendă de la 400 la 1000 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(8) Organizarea de evenimente cultural-artistice și a activităților de divertisment precum cele muzicale, gastronomice, tematice și sportive pe teritoriul grădinilor zoologice se sancționează cu amendă de la 80 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 300 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(9) Reproducerea necontrolată a animalelor fără respectarea programului de reproducere în captivitate se sancționează cu amendă de la 80 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 300 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului se va efectua din bugetul de stat în limita mijloacelor alocate pentru activitatea Agenției de Mediu, Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, Inspectoratului pentru Protecția Mediului, Serviciului Vamal și instituțiilor științifice de profil și nu necesită mijloace financiare suplimentare.

Ministru

Gheorghe HAJDER

Ex.: Sergiu Balacci

e-mail: serghei.balacci@mediu.gov.md

tel. 022 204 574